

Landschappelijke inpassing

Haartseweg 10 te Aalten

Colofon

Landschappelijke inpassing

Haartseweg 10 te Aalten

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel
Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

BTW-ID: NL001388212B56
E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Opdrachtgever: Locis Adviseurs

Projectnummer en versie: 3627A versie 1.0	Status: definitief
Auteur: P. Leemreise	Rapportdatum: 28-10-2021
Locatie plangebied: Haartseweg 10, Aalten	

Inhoudsopgave

Hoofstuk 1	Inleiding.....	3
Hoofstuk 2	Het plangebied	3
2.1	Situering	3
2.2	Beschrijving van het plangebied.....	3
2.3	Landschap.....	5
2.4	Ruimtelijke kwaliteit en kansen voor versterking van de inpassing.....	5
Hoofstuk 3	Voorgenomen activiteiten.....	7
3.1	Algemeen	7
Hoofdstuk 4	Het inpassingsplan	8
4.1	kansen voor versterking van de landschappelijke inpassing.....	8
4.2	Het ontwerp	8
4.2	Inrichting	9
4.3	Beheer	11

HOOFSTUK 1 INLEIDING

In het kader van een Rood-voor-rood-project, wordt vrijgekomen agrarische bebouwing op een erf aan de Haartseweg 10 te Aalten gesloopt om vervolgens een extra woning op het erf te realiseren. De gemeente Aalten stelt als eis bij een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling, dat het nieuwe erf landschappelijk ingepast wordt.

In voorliggende notitie wordt een voorstel voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf gepresenteerd. Naast een verbeelding van het wenselijke eindbeeld, wordt ingegaan op inrichting- en beheermaatregelen.

HOOFSTUK 2 HET PLANGEBIED

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd aan de Haartseweg 10 te Aalten. Het ligt circa 2,5 kilometer ten oosten van de woonkern Aalten en wordt omgeven door landelijk gebied. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode cirkel aangeduid (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied vormt een varkensbedrijf, waar bedrijfsactiviteiten gedeeltelijk gestaakt zijn. Het bestaat uit bebouwing, beplanting, veevoedersilo's en erfverharding. In het plangebied staan een woonboerderij, zeven varkensstallen, een garage en houten kippenhok. De stal in de noordoosthoek van het erf is volledig van hout, de overige stallen hebben stenen buitengevels. Op één stal na, beschikken de stallen over gemetselde buitengevels van bakstenen met luchtspouw. Alle bijgebouwen zijn gedekt met golfplaten. Ten zuiden van de meest zuidelijke schuur, staat een gemengde struweelhaag. Op onderstaande luchtfoto is de begrenzing van het plangebied aangegeven. Voor een impressie van het plangebied wordt verwezen naar de fotobijlage.

Luchtfoto van het plangebied. De te handhaven gebouwen worden met een cirkel aangeduid. Alle overige bebouwing zal gesloopt worden.

Op onderstaande foto's wordt een impressie van het erf gegeven.

Impressie van het erf.

2.3 Landschap

Het plangebied en het omringende gebied behoort tot het kampenlandschap. Hieronder wordt het plangebied op de historische topografische kaart weergegeven. Het erf ligt op een stuk dat begin vorige eeuw nog uit woeste grond bestond. Woeste grond anno 1900 bestond grotendeels uit heide en houtige opslag.

Ligging van het plangebied op de historische topografische kaart.

2.4 Ruimtelijke kwaliteit en kansen voor versterking van de inpassing

Het erf ligt ten zuiden van de Haartseweg en wordt aan het zicht vanaf de openbare weg onttrokken door een houtsingel, welke ten oosten van het erf ligt en een erfbosje dat ten westen van het erf ligt. Ook de knotbomen en houtsingel langs de kavelgrenssloot ten westen van het erf, ontnemen het zicht op het erf vanaf de Haartseweg. Op onderstaande foto's wordt het zicht vanaf de Haartseweg op het erf weergegeven.

Aanzicht op het erf, vanaf de Haartseweg, in oostelijke richting gezien.

Aanzicht op het erf, vanaf de Haartseweg, in zuidwestelijke richting gezien.

Zicht op het erf, vanaf de Haartseweg, ter hoogte van het erf.

Wanneer we kijken naar de landschappelijke inpassing van het huidige erf, dan kunnen we concluderen dat deze reeds fraai ingepast is. Zo zijn de varkensstallen, die achter op het erf staan, nauwelijks zichtbaar vanaf de openbare weg. De woning grenst aan de voorzijde aan een fraaie en karakteristieke siertuin met liguster scheerhaag en enkele solitaire bomen, waaronder hoogstam fruitbomen en een paardenkastanje.

HOOFSTUK 3 VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

3.1 Algemeen

Het voornemen bestaat alle varkensstallen op het perceel te slopen, met uitzondering van een oud kippenhok en een schuur. Vervolgens is het voornemen een nieuwe woning te bouwen achter de huidige woning. Langs de zuidrand van het erf ligt een houtsingel. De ondergrond van de meest zuidelijke stallen, wordt nadien ingericht als agrarische cultuurgrond. Als gevolg van het verkleinen van het erf, komt deze singel geïsoleerd in het agrarisch cultuurland te liggen. Het voornemen is om deze singel te verwijderen. Op onderstaande afbeelding wordt het wenselijke eindbeeld weergegeven.

Wenselijke eindbeeld na sloop van de stallen en de bouw van de nieuwe woning (paars vlak).

Ontsluiting nieuwe woning

De nieuwe woning wordt ontsloten via een bestaand erftoegangspad, welke ten oosten van het erf ligt.

HOOFDSTUK 4 HET INPASSINGSPLAN

4.1 kansen voor versterking van de landschappelijke inpassing

Het huidige erf ligt reeds fraai ingepast in het landschap. De nieuwe woning wordt in de zuidwesthoek van het erf gebouwd en het zicht op de woning vanaf de openbare weg wordt grotendeels ontnomen door de aanwezige knotbomen en houtsingel(hakhout). De woning wordt ontsloten via een reeds bestaande erftoegangsweg. De meest zuidelijke houtsingel zal verwijderd worden.

Conclusie

Vanuit de wens, het nieuwe erf landschappelijk in te passen, zijn er geen duidelijke kansen voor versterking van de landschappelijke inpassing. Het erf is en blijft fraai landschappelijk ingepast in het landschap. De nieuwe woning is gedeeltelijk zichtbaar achter een rij knotbomen en hakhout. Ook is de huidige woning fraai omgeven door een karakteristieke siertuin. Wel liggen er kansen voor versterking van het erf en verbetering van het de ecologische waarde van een bestaand graslandperceel naast de nieuwe woning.

4.2 Het ontwerp

Hieronder wordt het plan voor landschappelijke inpassing van het erf weergegeven.

Plan voor landschappelijke inpassing van het erf.

Nieuwe elementen, welke zichtbaar worden aangeduid op bovenstaande kaart zijn;

1. Aanplant scheerhaag;
2. Aanplant struweelhaag;
3. Graslandbeheer;

4.2 Inrichting

Om tot het wenselijke eindbeeld te komen, dienen de volgende inrichtingsmaatregelen genomen te worden:

1. Aanleg scheerhaag

Ten westen en zuiden van de nieuwe woning wordt een scheerhaag aangelegd. Deze bestaat bij voorkeur uit meidoorn, maar mag ook bestaan uit beuk, haagbeuk, liguster of veldesdoorn. De haag bestaat uit een enkele rij beplanting met vier stuks plantsoen per meter haag. Er wordt gebruik gemaakt van driejarig plantsoen in de maat 80-120cm.

Voorbeeld van een meidoornscheerhaag (bron: internet)

2. Aanleg struweelhaag

Ten noorden en oosten van de tuin van de nieuwe woning, wordt een gemengde struweelhaag aangelegd. Deze bestaat uit een gelijk gemengde haag van meidoorn, sleedoorn, wilde liguster, Gelderse roos, hondsroos, vuilboom en krent. De haag bestaat een enkele rij plantsoen met drie stuks plantsoen per meter haag. Er wordt gebruik gemaakt van driejarig plantsoen in de maat 80-120cm.

3. Graslandbeheer

Het bestaande verruigde graslandperceel, wat gedeeltelijk in gebruik is geweest als kleindierenweide, wordt omgevormd tot bloem- en faunarijk grasland.

Bloem- en faunarijk grasland.

Overige maatregelen ter versterking van natuur- en landschapswaarden;

Behalve de aanleg van beplanting, zijn eenvoudige maatregelen te nemen om de biodiversiteit op het erf te versterken. Gelet op de ligging van erf in agrarisch cultuurland, zijn de volgende maatregelen zinvol uit te voeren.

Aanleggen takkenbos

Takkenbos van 2-4m². Vogels, kleine zoogdieren en amfibieën benutten een takkenbos als rust- en voortplantingsplaats. Een takkenbos bestaat uit dunne takjes, geen dikke stammen.

Voorbeeld van een takkenbos

Plaatsen vogelkastjes

Er kunnen nestkasten voor mezen, bonte vliegenvangers, torenvalken en steenuilen geplaatst worden. De steenuilenkast mag niet toegankelijk zijn voor steenmarters. De steenuilenkasten stone¹ is een geschikt model. De kast moet op een horizontale stam geplaatst worden. De torenvalkkast moet een vrije aanvliegroute hebben, en kan ook op een paal bevestigd worden.

Foto links: steenuilenkast. Foto rechts: torenvalkkast op een paal.

Vleermuiskast

Aan bebouwing kunnen enkele platte vleermuiskasten geplaatst worden. De kasten mogen niet direct beschenen worden door fel kunstlicht en een vrije aanvliegroute hebben. Op het erf hoeven niet meer dan 2-3 kasten geplaatst te worden.

¹ [Steenuilenkast Stone \(vogelbeschermingsshop.nl\)](http://steenuilenkaststone.vogelbeschermingsshop.nl)

Vleermuiskast.

4.3 Beheer

Om tot het wenselijke eindbeeld te komen, dienen de nieuwe elementen als volgt beheerd te worden;

1. Scheerhaag

De scheerhaag wordt jaarlijks 1 à 2 maal geknipt of geschoren, om de haag in de wenselijke hoogte en breedte te houden. Een bijzondere manier van beheer is het ontwikkelen van een vlechtheg. Alleen meidoorn is geschikt om een vlechtheg te maken omdat deze buigzaam is. Na het vlechten lopen de stammen en de gebogen takken uit.

Vlechtheg.

Uitgelopen van een vlechtheg.

2. Struweelhaag

De struweelhaag wordt beheerd als hakhout en wordt iedere 8-12 jaar afgezet, waarna de stoven weer zullen uitlopen. De struweelhaag mag aan één zijde geknipt of geschoren worden, waarbij de andere zijde op natuurlijke wijze mag uitlopen.

3. Grasland

Het grasland wordt beheerd als hooiland. Er vindt géén bemesting plaats en de vegetatie wordt in de zomer gemaaid, bij voorkeur gehooïd. Het maaisel wordt afgevoerd. Afhankelijk van de nagroei, wordt het perceel in september/oktober nogmaals gemaaid om de vegetatie kort de winter in te laten gaan. Ook bij deze maaibeurt dient het maaisel afgevoerd te worden.

Geadviseerd wordt om op een deel van het grasland sinusbeheer toe te passen, inclusief overstaand grasland. Per maaibeurt blijft ca. 40% van de vegetatie staan en er wordt gewerkt met een slingerende maaipaden, zogenaamde sinuspaden. Deze variëren in ruimte en tijd. Als resultaat ontstaat heel veel variatie, wat uitermate gunstig is voor de biodiversiteit. Bovendien wordt flora- en faunagericht beheer verweven in één methode.

Voorbeeld van sinusbeheer; variatie in hoogte van de vegetatie.

Voorbeeld van sinusbeheer.

Verdieping: zie <https://edepot.wur.nl/404139>

Bronnen/verdieping

Aanleg en beheer knip- en scheerheg

[knip-en-scheerheg-2.pdf \(landschapsbeheergelderland.nl\)](#)

vlechthege

[Heggen vlechten | Heggen, adviesbureau voor cultuurlandschap](#)

hoogstam fruitbomen

[hoogstamboomgaard2013_email.pdf \(landschapsbeheergelderland.nl\)](#)

Erfinpassingsplan

- ① Bestaande bebouwing (woning)
- ② Bestaande bebouwing (bijgebouw)
- ③ Contour te slopen bebouwing
- ④ Woning (nieuw)
- ⑤ Bestaande beplanting (erfbosje)
- ⑥ Bestaande houtsingel
- ⑦ Bestaande hakhoutsingel met knotwilgen
- ⑧ Bestaande solitaire bomen
- ⑨ Bestaande hoogstam fruitboomgaard
- ⑩ Bestaande erfverharding
- ⑪ Erftoegangsweg (nieuw)
- ⑫ Grasland (bestaand)
- ⑬ struweelhaag (verwijderen)
- ⑭ Scheerhaag (nieuw)
- ⑮ Struweelhaag (nieuw)

auteur: P. Leemreize

versie: 1.0

datum: 6-10-2021

project: Haartseweg 10, Aalten

Status: Concept